

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1) Και αυτό, είπε, μα τους θεούς δεν αγνοώ, ότι σε τίποτα δεν θα με βοηθήσει αυτός ο βωμός, όμως θέλω και αυτό να αποδείξω, ότι αυτοί δεν είναι μονάχα άδικοι με τους ανθρώπους, αλλά και ασεβέστατοι προς τους θεούς. Απορώ όμως, είπε, που εσείς, άνδρες καλοί και αγαθοί, δεν θα βοηθήσετε τους ίδιους τους εαυτούς σας, αν και γνωρίζετε ότι το δικό μου όνομα δεν είναι πιο εύκολο να διαγραφεί από (το όνομα) καθενός από εσάς». Τότε ο κήρυκας των Τριάντα πρόσταξε τους Έντεκα να πιάσουν τον Θηραμένη.

(Μονάδες 30)

- 2)
α. ΛΑΘΟΣ
β. ΣΩΣΤΟ
γ. ΛΑΘΟΣ
δ. ΛΑΘΟΣ
ε. ΣΩΣΤΟ

(Μονάδες 10)

3) Ο Κριτίας μόλις συνειδητοποιεί πως τα μέλη της Βουλής ανταποκρίνονται θετικά στο λόγο του Θηραμένη και άρα το πιθανότερο είναι να τον αθωώσουν, αποφασίζει να πάρει την κατάσταση στα χέρια του. Απευθυνόμενος προς τους βουλευτές εμφανίζεται ως προστάτης τους, που θέλει να τους προφυλάξει από τη διάπραξη μιας δικαστικής πλάνης, καθώς εξαπατήθηκαν από το λόγο του Θηραμένη. Δεν τους αφήνει να εκφράσουν ελεύθερα τη γνώμη τους επικαλούμενος μάλιστα και τη σιωπηλή μαρτυρία των οπλισμένων νεαρών που είναι αντίθετοι με την αθώωση του Θηραμένη. Ισχυρίζεται πως δε θα επιτρέψει να αθωωθεί ο Θηραμένης που βλάπτει ολοφάνερα το ολιγαρχικό καθεστώς και ενημερώνει τους βουλευτές πως εφόσον σύμφωνα με τους νέους νόμους δεν μπορεί να καταδικαστεί κανένας από τους τρισχιλίους του καταλόγου σε θάνατο, αν δεν ψηφιστεί αυτό από τη Βουλή, ενώ οι εκτός του καταλόγου μπορούν να καταδικαστούν απευθείας από τους Τριάντα, εκείνος με τη σύμφωνη γνώμη και των υπόλοιπων Τριάντα διαγράφει το Θηραμένη από τον κατάλογο και τον καταδικάζει σε θάνατο.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι ο Κριτίας δε διστάζει να παραβιάσει έναν πρόσφατο νόμο, που είχε μάλιστα ψηφιστεί από τον ίδιο και τους συνεργάτες του. Η διαγραφή του Θηραμένη από τον κατάλογο των τρισχιλίων αποτελεί τη μέγιστη πράξη αυθαιρεσίας από τον Κριτία. Καταλύεται κάθε έννοια νομιμότητας και στην ουσία διαδραματίζεται μια δίκη-παρωδία, όπου η απόφαση αντίκειται στο νόμο και στη δικαιοσύνη.

(Μονάδες 15)

4) Ο Θηραμένης, όταν κατάλαβε ότι κινδύνευε η ζωή του, αναπήδησε ως ικέτης στο βωμό της βουλής. Απευθυνόμενος στους βουλευτές διατύπωσε μια παράκληση: να μην παραχωρήσουν στον Κριτία το δικαίωμα να διαγράφει από τον κατάλογο των τρισχιλίων όποιον ήθελε, αλλά να δικάζεται ο καθένας σύμφωνα με τους νόμους που οι ίδιοι οι Τριάκοντα συνέταξαν και αφορούσαν τους τρισχιλίους. Αν οι βουλευτές επιτρέψουν στον Κριτία να διαγράφει απ' τον κατάλογο όποιον θέλει, τότε επί της ουσίας ανοίγουν το δρόμο για τη δολοφονία οποιουδήποτε πολίτη, ακόμη και των ίδιων των βουλευτών. Ωστόσο, είχε επίγνωση ότι η καταφυγή του στο βωμό δεν αποτελούσε ασπίδα προστασίας, καθώς ήξερε καλά πόσο αδίστακτος ήταν ο Κριτίας. Ήθελε να αποδείξει σε όλους ότι οι Τριάκοντα ήταν ιδιαίτερα άδικοι και ασεβείς απέναντι σε ανθρώπους και θεούς. Προσπέφτει ικέτης στην εστία, προκειμένου να αναγκάσει τον Κριτία να φανερώσει πλήρως το θράσος και την ασέβειά του. Αν ο Κριτίας δε σεβαστεί το έθιμο της ικεσίας, τότε δε θα υπάρχει κανείς που να μην καταλάβει πως τόσο εκείνος όσο και οι υπόλοιποι Τριάκοντα έχουν ξεπεράσει πια κάθε όριο. Αν ο Κριτίας δε διστάζει καν μπροστά στο ενδεχόμενο πρόκλησης ύβρεως απέναντι στους θεούς, τότε σίγουρα δε θα έχει κανένα σεβασμό απέναντι στους ανθρώπους και πολύ περισσότερο κανέναν απολύτως ενδοιασμό να δολοφονήσει οποιονδήποτε και να καταλύσει κάθε αίσθηση νομιμότητας.

(Μονάδες 15)

5)

α.

εἶπε	βούλεται
εἶπη	βούληται
εἶποι	βούλοιτο
εἶπέτω	βουλέσθω

β.

γράφουσι(ν)	κελεύει
ἔγραφον	ἐκέλευε
γράφουσι(ν)	κελεύσει
ἔγραψαν	ἐκέλευσε
γεγράφασι(ν)	κεκέλευκε
ἐγεγράφεσαν	ἐκεκελεύκει

γ.

ἄνδρα: ἄνδρας

τοῖς νόμοις: τῶ νόμῳ

τῆς ψήφου: τῶν ψήφων

τὴν κρίσιν: τὰς κρίσεις

ὁ κῆρυξ: οἱ κήρυκες

(Μονάδες 10)

6)

Στήλη Α

Στήλη Β

ἐξαπατωμένους	κατηγορηματική μετοχή
οἱ ἐφεσθηκότες	υποκείμενο ρήματος
φανερῶς	επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου
τοῖς καινοῖς	επιθετικός προσδιορισμός
Θηραμένην	αντικείμενο ρήματος
ἐπιδειῖξαι	τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο ρήματος
ἀκούσας	χρονική μετοχή
ἐπὶ τὴν ἐστίαν	εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου
πάντων	γενική διαιρετική
ἀδικώτατοι	κατηγορούμενο

(Μονάδες 10)

7) Στήλη Α Στήλη Β

ἐπιδείξει	δείκτης
ἐξαλείφω	αλοιφή
ίκετεύω	ικέτης
γιγνώσκοντες	διάγνωση
ὄρῶν	ἀόρατος
ἀκούσας	υπακοή
εἶπεν	διάλογος
εἰσὶ	εξουσία
ἐπιτρέπη	τρόπος
ἔγραψαν	γραμματική

(Μονάδες 10)

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ:
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ